

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 8Pc/10/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5321202075
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lýdia Stehurová
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2022:5321202075.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Čadca sudkyňou Mgr. Lýdiou Stehurovou v právnej veci navrhovateľky, matky maloletého dieťaťa, L. Q., Z.. XX.X.XXXX, B. XXX XX Q. XXX, zastúpenej spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Stopka, JUDr. Cisarík s.r.o., so sídlom Potočná 2835/1A, 022 01 Čadca, IČO: 36 866 849, proti odporcovi, domnelému otcovi, X. D. O., Z.. XX.XX.XXXX, B. L.. X. XXXX, XXX XX Č., za účasti maloletého dieťaťa F. Q., Z.. XX.X.XXXX, B. XXX XX Q. XXX, v konaní zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Čadci, o určenie otcovstva a úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

I. Konanie o určenie, že X. D. O., Z.. XX.XX.XXXX, je otcom maloletého dieťaťa F. Q., Z.. XX.X.XXXX, z matky L. Q., Z.. XX.X.XXXX, **z a s t a v u j e**.

II. Maloleté dieťa F. Q., Z.. XX.X.XXXX, **z v e r u j e** do osobnej starostlivosti a výchovy matky L. Q., Z.. XX.X.XXXX, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

III. Otec X. D. O., Z.. XX.XX.XXXX, **j e p o v i n n ý** prispievať na výživu maloletého F. Q., Z.. XX.X.XXXX, sumou 150 € mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, k rukám matky, počnúc dňom 3.8.2021.

IV. Splatné výživné, ktoré **j e o t e c p o v i n n ý** uhradiť za obdobie od 3.8.2021 do 27.5.2022 spolu vo výške 1 540,36 €, **p o v o ľ u j e** otcovi uhradiť v pravidelných mesačných splátkach po 100 €, splatných spolu s bežným výživným, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku až do úplného zaplatenia, pod stratou výhody splátok pri nezaplatení či i len jednej z nich.

V. Otec **j e p o v i n n ý** prispievať na tvorbu úspor maloletého syna sumou 50 € mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci, na osobitný účet zriadený matkou maloletého dieťaťa, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

VI. Matka **j e p o v i n n á** v lehote 7 dní od právoplatnosti tohto rozsudku zriadiť v prospech maloletého dieťaťa osobitný účet a jeho číslo a peňažný ústav v rovnakej lehote oznámiť otcovi maloletého dieťaťa.

VII. Otec **j e o p r á v n e n ý** v priebehu roka stýkať sa s maloletým synom v čase, keď sa bude zdržiavať na území Slovenskej republiky, a to po dobu siedmich dní, od 9.00 hod. dňa nasledujúceho po návrate otca na územie Slovenskej republiky do 18.00 hod. posledného siedmeho dňa, pričom svoj príchod na územie Slovenskej republiky **j e p o v i n n ý** matke oznámiť štyri dni vopred.

VIII. Matka **j e p o v i n n á** maloleté dieťa v stanovenom čase na styk psychicky i fyzicky pripraviť a odovzdať otcovi v mieste svojho trvalého bydliska a otec **j e p o v i n n ý** maloleté dieťa v stanovenom čase osobne prevziať a po ukončení styku odovzdať matke v mieste jej trvalého bydliska.

IX. Žiadny z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka maloletého dieťaťa sa návrhom doručeným súdu dňa 3.8.2021 domáhala určenia, že X. D. O. je otcom jej maloletého syna F. Q., ktorého žiadala zveriť do svojej výchovy a osobnej starostlivosti s tým, že ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach a otca žiadala zaviazat' k povinnosti prispievať na jeho výživu sumou 300,- € mesačne s tým, že styk otca s maloletým synom upravený nebude. V rámci skutkových tvrdení uviedla, že s domnelým otcom žili ako druh a družka v jednej domácnosti po dobu 8 mesiacov, pričom pár tvorili približne 3 roky. Počas ich spolužitia počali dieťa. Dňa 11.4.2020 sa im narodil syn F.. Vzhľadom na zásadné partnerské nezhody sa však spolužitie stalo neúnosné, preto sa rozišli a od februára 2021 už nežijú v jednej domácnosti. Tú s dieťaťom opustila. Domnelého otca žiadala o prejavenie súhlasu s tým, že je otcom maloletého F., na žiadosť však nereagoval. Matka je presvedčená o tom, že otcom jej dieťaťa je X. D. O., nakoľko je jediným mužom, s ktorým súložila v čase, od ktorého neprešlo do narodenia dieťaťa menej ako 180 dní a viac ako 300 dní. Vzťah s iným mužom v rozhodnom období nemala. V prípade, že otcovstvo neuzná, navrhla vykonať znalecké dokazovanie znalcom z odboru genetiky, odvetvia analýzy DNA. Na pojednávaní doplnila, že naposledy sa intímne stretli v januári 2020. Každý intímny styk bol dokonaný, pretože dieťa chceli. O tom, že je tehotná, sa dozvedela v júni 2020. Po dvoch týždňoch to oznámila aj domnelému otcovi, ktorý sa tešil, považoval sa za otca. Domnelý otec sa s dieťaťom, hoci málokedy, ale stretáva. Každý deň volá, že chce dieťa vidieť. Majú dobrý vzťah. Malý hneď k nemu uteká. Na pojednávaní uviedla, že nepracuje, poberá rodičovský príspevok, pretože syn má len dva roky. Spolu s prídavkom na dieťa je to 301,- €. Žije s rodičmi v rodinnom dome, ktorý patrí jej otcovi. Prispieva na elektrinu a kúrenie 100,- € mesačne. Má ďalšie výdavky - na stravu, hygienu, kozmetiku, ošatenie, obuv, paušál so splátkou na telefón. Mesačne jej nič nezostáva. Zdravotný stav má dobrý. Dieťaťu kupuje mlieko, plienky, ošatenie, obuv, kozmetiku, hygienu, je zdravé. Dôvodila, že v čase, keď žili v spoločnej domácnosti s otcom dieťaťa, čo bolo zhruba rok dozadu, jeho výplata chodila na jej účet, dostával 2.500 - 3.500,- €, podľa toho, ako dlho bol v zahraničí, koľko odrobil. Ale aj keď bol koronavírus a bol doma, dostával peniaze. Tiež v takej výške. V súčasnosti príjem otca matke známy nie je.

2. Domnelý otec sa k návrhu prvýkrát vyjadril až na pojednávaní, na ktorom uviedol, že v období rozhodnom pre počatie dieťaťa nemal pochybnosti, dieťa mohli počať v lete 2019, avšak počúval rôzne reči, kto, čo s ňou mal, takže to nemusí byť pravda. Od začiatku sa cítil byť otcom, o dieťa sa zaujíma, kontaktuje sa s ním, buduje si s ním vzťah. Ako otec sa cíti, no má pochybnosť, bojí sa negatívneho výsledku znaleckého dokazovania.

3. Kolízny opatrovník, zastupujúci záujmy maloletého dieťaťa v tomto konaní, šetril pomery u matky. Nezistil žiadne nedostatky v starostlivosti o dieťa z jej strany. Za najlepšie považoval vykonať znalecké dokazovanie, keďže sú tu pochybnosti, aby v budúcnosti nebolo sťažené prípadné zapieranie otcovstva, vo vzťahu ku ktorému je i krátka zákonná lehota. Nech majú rodičia istotu, a to aj z dôvodu, že komunikácia medzi nimi nefunguje, pretože keby šlo o ich syna, mali by záujem, už by boli súhlasné vyhlásenie niekoľkokrát učinili.

4. Súd na prejednanie veci nariadil pojednávanie, ktoré vzhľadom k vyjadreniam účastníkov konania odročil na účely nariadenia znaleckého dokazovania, ktoré i uznesením č. konania 8Pc/10/2021-74 zo dňa 6.4.2022 nariadil. Za znalca ustanovil L.. D.. J. Ž., X.., pričom rodičov vyzval k úhrade preddavkov na trovy, ktoré si znalecké dokazovanie vyžiada. Pred úhradou preddavku a zaslaním spisového materiálu znalcomi matka doručila súdu zápisnicu o určení otcovstva súhlasným vyhlásením rodičov spísanú na Matričnom úrade Č. dňa 29.4.2022, v nadväznosti na čo súd od znaleckého dokazovania upustil, o čom bezodkladne informoval i znalca. V danom prípade v súvislosti s týmto dôkazom nevznikli žiadne trovy. Súd v uvedenej veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania a oboznámením listinných dôkazov. Z vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav a vyvodil nasledovné právne závery.

5. Z rodného listu vystaveného dňa 4.5.2022 mal zistené, že maloletý F. Q. sa dňa XX.X.XXXX narodil matke L. Q., Z.. XX.X.XXXX a otcovi D. X. O., Z.. XX.XX.XXXX.

6. Z výsledkov lustrácií v Sociálnej poisťovni súd zistil, že matka naposledy pracovala pre spoločnosť Q..T..C., Q.. J.. H.. s vymeriavacím základom 157,52 € k 8/2021. Vo vzťahu k otcovi dieťaťa nie je v evidencii žiadny údaj. Otec dieťaťa pracuje v zahraničí. Nie je evidovaný ako platca dane, nepodal daňové priznanie k dani z príjmov fyzickej osoby.

7. Podľa § 24 ods. 3 Zákona o rodine (ďalej len ZR) súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností, alebo pri schvaľovaní dohody rodičov vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby a vývinové potreby a stabilitu budúceho výchovného prostredia.

Podľa § 36 ods. 1 ZR rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti.

Podľa § 62 ods. 1 ZR plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 ZR obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 ZR pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 ZR výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

8. V danom prípade matka učinila pôvodne predmetom konania určenie otcovstva k maloletému synovi, ktoré je zo zákona spojené s úpravou práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode manželstva. Keďže v priebehu konania došlo k súhlasnému vyhláseniu rodičov o otcovstve na príslušnom matričnom úrade, čo mal súd potvrdené listinnými dôkazmi, jednak zápisnicou z príslušného Matričného úradu v Č. a jednak rodným listom, z ktorého vyplýva, že ku dňu rozhodovania súdu, keďže súd je viazaný stavom daným ku dňu jeho rozhodovania, je zapísaný pôvodne označovaný domnelý otec už ako otec maloletého dieťaťa. Preto v danom prípade nebolo ďalej dôvodným v konaní o takomto návrhu pokračovať, predmet konania de facto odpadol, preto súd konanie v tejto časti zastavil.

9. Naďalej však predmetom konania zostala úprava práv a povinností rodičov, ktorí nie sú manželmi, nežijú v spoločnej domácnosti a nevedia sa na ich úprave dohodnúť. Súd maloleté dieťa zveril do osobnej starostlivosti matky, ktoré sa o neho od narodenia stará. Kolízny opatrovník u nej nezistil žiadne nedostatky. S výživným, matkou v priebehu konania upraveným na sumu 200,- €, v rámci ktorej žiadala 50,- € titulom úspor, otec dieťaťa súhlasil. Prejavil teda, že plnenie výživného v takejto výške je v jeho možnostiach a schopnostiach. Hoc na výzvu súdu v konaní nepredložil žiadne dôkazy, neprodukoval rozhodujúce skutkové tvrdenia k svojim pomerom, súd z dôvodu hospodárnosti a z dôvodu dohody rodičov na výške výživného, nepovažoval potrebné pojednávanie odročiť. Rozhodol v súlade s vôľou oboch rodičov a určil výživné na maloletého syna vo výške 150,- € mesačne s tým, že otec bude povinným prispievať aj na tvorbu úspor pre maloletého syna sumou 50,- € mesačne, a to na osobitný účet, ktorý matka zriadi v lehote 7 dní od právoplatnosti rozsudku. Podľa názoru súdu je uvedené výživné primeraným vzhľadom k veku a potrebám dieťaťa, ktoré má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov, teda i na životnej úrovni svojho otca, ktorý pracuje v zahraničí a podľa tvrdení matky má veľmi slušný príjem. Matka sa podieľa na výžive dieťaťa i osobnou starostlivosťou, keďže ide o dieťa v útlom veku, ktoré si vyžaduje celodennú starostlivosť, čomu zodpovedá aj to, že matka je na rodičovskej dovolenke a poberá rodičovský príspevok, teda nemá možnosť zamestnať sa a dosahovať vyšší príjem. Pokiaľ ide o nárok dieťaťa na výživné, dieťaťu tento nárok vznikol už dňom podania návrhu, čomu zodpovedá i tretí výrok vyhláseného rozsudku súdu, teda otec je povinný plniť výživné počnúc dňom 3.8.2021. Vychádzajúc z nepopretého tvrdenia matky, podľa ktorého za celé obdobie od podania návrhu uhradil výživné len vo výške 100,- €, uvedenú úhradu súd do výživného započítal. Za obdobie od 3.8.2021 do dňa rozhodnutia súdu 27.5.2022 bol povinným uhradiť spolu 1.540,36 € (pomerná časť

výživného za mesiac august 2021 a následne výživné za mesiace september - december 2021 a január - jún 2022, keďže výživné sa platí vopred a k 15.5.2022 sa stalo splatným výživné na jún 2022). Splatné výživné súd povolil otcovi uhradiť v mesačných splátkach po 100,- €. S uvedeným matka súhlasila.

10. Pokiaľ ide o právo otca stýkať sa so svojim synom, hoc to pôvodne nebolo predmetom návrhu, ale vychádzajúc aj z vyjadrení kolíznej opatrovníčky pred pojednávaním, i vzhľadom na komunikáciu rodičov, ktorá je zjavná i z obsahu spisového materiálu, nie je jednoduchá, je problematická, otec sa dožadoval úpravy styku so synom, súd preto rozhodol i o styku, vymedzil jeho konkrétny rozsah, pričom vychádzal opäť zo zhodného prejavu vôle oboch rodičov, i za súčinnosti kolíznej opatrovníčky. Otec je oprávnený stretávať sa so synom v čase, keď sa bude zdržiavať na území Slovenskej republiky, a to po dobu 7 dní, od 9.00 hod. dňa nasledujúceho po návrate otca do 18.00 hod. posledného siedmeho dňa, pričom svoj príchod na územie Slovenskej republiky matke oznámi 4 dni vopred. Matka sa na pojednávaní vyjadrila, že de facto takáto forma styku už prebieha. Súd ho považuje za súladný so záujmami dieťaťa. Dieťa nie je dojčené a matka sama uviedla, že dokáže byť po dobu 7 dní u otca. Nemá pochybnosti o tom, či je otec schopný postarať sa o dieťa. Samozrejme, matka je povinnou dieťa na styk pripraviť, v stanovenom čase odovzdať a otec na druhej strane prevziať a vrátiť, všetko v mieste trvalého bydliska matky a dieťaťa.

11. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. A uvedený zákon v časti upravujúcej konanie vo veciach starostlivosti o maloletých inak neustanovuje.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne, na Okresný súd v Čadci.

Právo podať odvolanie nemá ten účastník konania, ktorý sa tohto práva po vyhlásení rozsudku výslovne vzdá.

Matka a kolízny opatrovník nie sú oprávnení podať odvolanie, pretože sa po vyhlásení tohto rozsudku na pojednávaní tohto práva výslovne vzdali.

Podľa § 2 ods. 1 CMP na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie podľa § 365 ods. 1 CSP možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- d) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- e) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- f) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 125 ods. 3 CSP podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podania urobil.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, resp. k čomu sa zaviazal, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku. Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu. Konanie o výkone neodkladného opatrenia nariadi súd vždy aj bez návrhu